

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 247. — ŠTEV. 247.

NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 20, 1932. — ČETRTEK, 20. OKTOBRA 1932

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XL. — LETNIK XL.

ROOSEVELT POJASNIL STALIŠČE NAPRAM BONUSU

BONUS NÁJ BO TEDAJ IZPLAČAN
VETERANOM, KO BO V ZVEZNI
BLAGAJNI DOVOLJ PREBITKA

Davek na dobro pivo bi kaj kmalu spravil proračun v ravnovesje. — Demokratični predsedniški kandidat je odločno obsodil republikanske voditelje, ker prerokujejo paniko. — Senator Robert LaFollette je obljubil Rooseveltu svojo podporo. Ford primerja Hooverja z Lincolnom.

PITTSBURGH, Pa., 19. oktobra. — Velikanska ljudska množica se je zbrala na Forbes Field, ko je imel governer Roosevelt prvi govor na svojem drugem kampanjskem potovanju.

Roosevelt je v uvodu rek, da smatra svoj govor kot svečano svarilo, ki ni namenjeno le republikanskim voditeljem, pač pa vsem ameriškim državljanom vseh strank.

Vodstvo republikanske kampanje si na vse mogoče načine prizadeva oplašiti ljudi. Republikanski voditelji so se poslužili zadnjega in najbolj nesramnega sredstva — začeli so prerokovati paniko. Leta 1928 so sveto zatrjevali, da bo vsega dovolj, sedaj pa prihajajo na dan z grožnjami in pretnjami, da bo vsega zmanjkalo.

Zelo zanimiva je bila njegova izjava glede bonusa, ki ga zahtevajo veterani svetovne vojne. Rekel je, da bonusa zaenkrat ni mogoče izplačati in sicer iz enostavnega vzroka, ker v zvezni blagajni ni denarja. Kakor hitro bo pa v zvezni blagajni preitek, se bomo začeli resno baviti s to zadevo.

Nato je začel Roosevelt razpravljati o finančnem položaju dežele ter rek, da je kredit družine odvoden v prvi vrsti od tega, če more živeti v okvirju svojih dohodkov. Če ji tega ni mogoče in živi potratno, se bliža bankrotu.

Navzlic temu, da se davki neprestano višajo, ima zvezna vlada od leta do leta silen primanjkljaj. Na vsakega Amerikanca pride na leto povprečno \$125 davka. Za družino, sestoječo iz petih oseb, znaša ta davek \$625.

Po Rooseveltovem mnenju davkov ne bo treba več zvišati, če pridejo demokratje na krmilo. Vsi departimenti bodo reorganizirani in povsod bo uvedena največja štednja. Kakor hitro bo Volsteadova postava odpravljena in bo naložen davek na dobro pivo, bo imela zvezna blagajna vsako leto več sto milijonov dolarjev dohodkov.

MADISON, Wis., 19. oktobra. — Progresivni republikanec senator Robert M. LaFollette se je danes zavzel za izvolitev demokratskega predsedniškega kandidata Roosevelta. Dostavil je, da sta obe politični stranki precej nazadnjaški, navlči temu se pa da od Roosevelta dosti več pričakovati kot pa od predsednika Hooverja.

— Jaz bom glasoval za governerja Roosevelta, — je rek, LaFollette, — ker predstavlja on edino upanje, da bo že vsaj nekoliko pomagano deset milijonov nezaposlenih in 6 milijonov farmerjev, katerih vsa lastnina se nahaja v veliki nevarnosti.

Ako bo governer Roosevelt izvoljen, si pa pridružujem pravico, nasprotovati katerikoli njegovemu odredbi, ki ni v soglasju z mojim prepričanjem.

— Nikakor ne morem pojmiti, kako bi mogel kak pregresivec glasovati za Hooverja, ki ni vpoštival nobene progresivne odredbe.

DETROIT, Mich., 19. oktobra. — Nocoj je govoril po radio Henry Ford ter rek, da bi glasoval za Hooverja, četudi bi bil Hoover demokrat. — Predsednik Hoover prenaša večje breme kot ga je moral prenašati Lincoln, v požrtvovalnosti sta si pa oba enaka.

Za Forda strankarska politika ničesar ne pomenja, on hoče govoriti le o predsedniku. Svrha vsa-

Atentat na ogrskega grofa Bethlena

M. DORNIER JE UMRL PO OPERACIJI

Izdelal je načrt za največji aeroplán DO-X. — S svojim aeroplánonom je prišel v New York.

Monakova Nemčija, 19. oktobra. — Maurice Dornier, ki je s svojim starejšim bratom Claude izdelal načrt in zgradil velikanski aeroplán DO-X, je umrl. Bil je operiran na želodcu zaradi bolezni, kateri si je nakopal med svetovno vojno v nemški Vzhodni Afriki. Star je bil 44 let. Zapuščen je v dva otroka.

Maurice Dornier je bil rojen v Kempten na Bavarskem. Njegov oče je bil Francoz ter profesor francosčine, ki se je naselil na Bavarskem leta 1871 in se je poročil z Nemko. Oče pa je obdržal francosko državljanstvo, vsled česar je imel Maurice mnogo težkoči s francosko vlado, predvsem poletel v Ameriko. Ker smatra Francijo vsakega otroka francoskega podnika za Francoza, je bil Maurice Dornier na francoski

črni listi".

Ob izbruhu vojne je imel Dornier v Nemški Afriki kmetijo in je služil v nemški kolonialni vojski. Pozneje je spoznal, da more Francija postopati z njim kot izdajalecem, ker se je bojeval na strani francoskih sovražnikov. Leta 1924 je pričel s svojim bratom tvoritvijo za aeroplane. Sploščka sta izdelovala manjše aeroplane in sta jih izdelala 128, predvsem sta zgradila aeroplán DO-X.

TOKAJCI IMAO PREVEC VINA

Tokaj, Ogrska, 19. oktobra. — Zadnje čase je v Tokaju, kjer raste svetovno znano tokajsko vino, postal depresija tako velika, da je v nekaterih krajih vin cejlje kot voda in gasile so večkrat gasili ogenj v vinom, kjer je primanjkovalo vodo.

Sedaj pa upajo prebivalci, da je sedaj konec slabim časom. Splošno je razširjena govorica, da bo Združene države v kratkem dovolile uvoz vina, vsled česar vlada na zgodovinskem sejmu v Tokaju veliko veselje.

MANIU BO STVORIL KABINET

Bukarešta, Romunija, 19. oktobra. — Juliu Maniu, voditelj romunske kmetijske stranke, je danes obvestil romunskega kralja Karola, da je pripravljen stvoriti nov kabinet, ki bo nadomestil kabinet ministrskega predsednika Voevoda, kateri je v pondeljek resigniral.

Titulescu, ki je bil pred kratkim romunski poslanik v Londonu, bo v novem kabinetu zunanj minister.

kega njegovega dejanja je bila, kako pribaviti ljudem delo. Hoover je vedno držal glavo kvišku in ni dopustil, da bi izvajala na njegovo delo vpliv politika ali panika. Prihodnja naloga je, izboljšati valuto, in za to nalogo je Hoover kot ustvarjen. Ako bo ostal še štiri leta v uradu, bo užival sloves enega naših največjih predsednikov.

ANGLIJA NE BOTRGOVALA S SOVJ. UNIJO

Minister za dominije J. H. Thomas je naznani v poslanski zbornici, da je Anglija preklicala trgovsko pogodbo z Rusijo.

London, Anglija, 19. oktobra. — Minister za dominije J. H. Thomas je v poslanski zbornici naznani, da Anglija v soglasju s trgovsko politiko, ki je bila sprejeta poleti na gospodarski konferenci angleških dominijev v Ottawi, prekliče trgovsko pogodbo z Rusijo.

Pozneje je trgovski minister Neville Chamberlain pojasnil področje sporazuma v Ottawi, česar namen je vse angleške dominije združiti na trgovski podlagi.

Chamberlain je rek, da je angleško cesarstvo v gospodarskih oziru prišlo na najnevarnejšo točko pred konferenco v Ottawi.

— Vezi cesarstva so bile zelo slabe, — je rek, Chamberlain. — Kanada je v veliki meri postal navezana na Združene države, zlasti, kar se tiče finančne in v Angliji v tem oziru ni imela nobenih prednostnih pogodb, vsled česar bi zelo težko odklonila kako uslužno ponudbo svoje velike sosedne na jugu. S tem bi tesno zvezala svojo politiko z Združenimi državami, kar bi gotovo dovedlo do sporazuma med Kanado in Anglijo.

REV. COX NE BO KANDIDAT

Pittsburgh, Pa., 19. oktobra. — Rev. James Cox je odstopil kot predsedniški kandidat brezposelnih ter priporoča svojim pristalim, da glasujejo za Franklina D. Roosevelt.

Ko je Cox obljubil svojo podporo Rooseveltu, je ostro napadel Hooverja, o katerem je rek, da ni za časa svojega predsedništva ničesar storil za izboljšanje delavskega položaja.

Roosevelt je obljubil, — je rek, Rev. Cox, — da bo branil pravice navadnega delavca. Bil je odkrit in dovolj pogumen, da zahteva odpravo 18. amendentja. Odločno se je zavzel za politiko, ki ima namen izboljšati delavsko razmerje. Izrekel se je za načelo, da zvezna vlada ob času depresije zgradi velike javne naprave.

AVTOMOBILI POBIJAJO SRNE

Philippensburg, Pa., 19. oktobra. — Paznik divjadi Elmer Pilling pravi, da so avtomobili v dveh letih na enem samem delu ceste učili 120 srn.

Cesta pelje med Philippensburg in Sandy Ridge goste gozdove, kjer se nahaja največ srn v Pensylvaniji.

POGAJANJA MED RUSIJO IN JAPONSKO

Pogajanja med Rusijo in Japonsko so prenehala. Japonska noče podpisati nenapadalne pogodbe z Rusijo.

Tokio, Japonska, 19. oktobra. — Pogajanja, ki se vrše med zastopniki Japonske, Rusije in Mančukuo v Tokio in ki so imela namen rešiti več problemov glede odnosov treh držav, so prišla na mršto točko, ker se Japonska proti podpisati nenapadalne pogodbe z Rusijo in ker sovjetska vlada vztira pri tem, da mora biti takata pogodba sklenjena kot pogoj za sovjetsko priznanje Mančukuo.

Brez dvoma bodo prihodnje dni vsi zastopniki delali na to, da se pogajanja nadaljujejo, vendar pa je le malo upanja na uspeh, ker japonsko časopisje poroča, da kaže Japonska zelo malo zanimanja za pogajanja. Kot je mogoče sedaj soditi, bo Rusija najbolj silna v pogajanjem, medtem ko bo Japonska rajščica počakala na dogodek v Ženevi in se noče prevezavati z nobeno pogodbo z Rusijo, ker bi na ženevski konferenci mogoče Japonski škodovano.

Vojni minister general Sadao Araki je baje zavrgel predlog glede medsebojne nenapadalne pogodbe v zadnjem posvetovanju z ruskim poslanikom Aleksandrom Troyanovskim. General Araki je rek, da se Japonska tako dolgo ne more vezati, dokler se na mandžurski meji dogajajo nemiri in popadi, kot je na prizadnja vstaja kitajskih železniških čuvajev v Mančuli, kjer Kitajci še sedaj držijo 280 japonskih ujetnikov.

Obenem pa se naznana, da je Japonska zavzela prijaznejše stališče proti Evropi in Združenim državam. Zunanji minister grof Yusua Učida je rek, pri ministri seji, da se kaže, kot da Združene države, Anglija in Francija boljje razumejo japonsko stališče proti Evropi in Združenim državam. Zunanji minister grof Yusua Učida je rek, pri ministri seji, da se kaže, kot da Združene države, Anglija in Francija boljje razumejo japonsko stališče proti Evropi in Združenim državam. Zunanji minister grof Yusua Učida je rek, pri ministri seji, da se kaže, kot da Združene države, Anglija in Francija boljje razumejo japonsko stališče proti Evropi in Združenim državam. Zunanji minister grof Yusua Učida je rek, pri ministri seji, da se kaže, kot da Združene države, Anglija in Francija boljje razumejo japonsko stališče proti Evropi in Združenim državam.

Japonski vojaški krogi so mnenja, da bi z zbljanjem s sovjetsko Rusijo bil na Japonsko prenzen komunikacij in vsled nena-padalne pogodbe bi bila Japonska oslabljena v obrambi, medtem ko bi bila Rusija dovoljno povečana svojo vojaško silo.

PARAGVAJCI ZMAGUJEJO

Assuncion, Paragvaj, 19. oktobra. — Paragvajska vlada je naznala, da je bolivijska ofenziva, ki se je pričela 1. septembra vstavljenja, ker so Paragvajci v enem mesecu vzel deset trdnjav v Gran Chaco.

Bolivijska je pričela veliko ofenzivo, ki je imela namen prodreti do reke Paragvaj, ker je sprejet na napadna poročila, da Paragvajci ne morejo postaviti v bran večje armade kot 7000 moč.

TAJNIK POLJEDELSKEGA MINISTRA GA JE HOTEL V DVORANI ZABOSTI

BUDIMPEŠTA, Ogrska, 19. oktobra. — Na prejšnjega ministrskega predsednika grofa Bethlena je bil v sodnijskem poslopu izvršen atentat. — Grof Bethlen je po desetletni službi 19. avgusta odstopil kot ogrski ministrski predsednik. Sledil mu je grof Julius Karolyi.

Osebni tajnik poljedelskega ministra Louis Eskudt se je skozi švedski prestolonaslednik princa Gustava Adolfa ter princesa Ingrid. Predsednik Hindenburg je kot poročno darilo poslal dva zlata svečnika in posodo za sadje iz polelanca.

Nek policist je v skrajnem času videl Eskudta z bodalom v roki, in je skočil nanj, ko je ravno zavilhel bodalo.

Grof Bethlen je bil ogrski ministrski predsednik od leta 1921. Od tega časa je obvaroval deželo bankeroto in jo je povzdrignil na današnje stališče. Njemu se ima Ogrska v mnogem oziru zahvaliti, da je marsikaj popravil, kar je povzročila svetovna vojna slabega.

Spočetka je Eskudt priznal, da je hotel umoriti grofa Bethlena, da maščuje nad njim neko privatno sovraštvo. Pozneje pa je vse tajil in trdil, da je nosil bodalo za samoobrambo. Nekoc je bil v zaporu zaradi goljufije in se pri svojih prijateljih pogosto označil kot žrtev Bethlenove vlade.

Bethlen je bil pozvan pred sodišče kot priča v tožbi zaradi razdaljenja časti proti uredniku lista "Nepszava".

London, Anglia, 19. oktobra. — Policija je preprečila naval organizirane armade več tisoč brezposelnih na Parliament Square in prisotni je do krvavih sponadov.

Nemiri so se pričeli v siromašnjem delu mesta Lambeth ob reki Thames, nasproti zgodovinski palaci parlamenta, kjer se je ravno sestal v parlament.

Policiji se je po sedemurnem boju posrečilo potisniti demonstrante nazaj. Nato so mladi izgredniki pričeli pleniti trgovine in red je bil postavljen še ob enajstih zvez. Mnogo demonstrantov je bilo ranjenih in nad dvajset težko.

Demonstranci so se pričeli pozno popoldne ko so brezposelni pričeli korakati z vse strani proti parlamentu. Oblasti zatrjujejo da so brezposelni vodili voditelji komunističnih nezaposlenih delavcev.

Tako je bilo poklicano ojačanje policije, ki je zagradila vse prihode do parlamenta, toda demonstrantom je bilo dovoljeno zbrati se pred londonsko mestno hišo preko Westminsterskega mosta nasproti parlamentu.

Ponoči

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY.
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto večja za Ameriko in Kanado	Za New York za celo leto	\$7.00
\$6.00	Za pol leta	\$3.50
\$3.00	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
\$1.50	Za pol leta	\$3.50
Subscription Yearly \$6.00		

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenični nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne pričenjujejo. Denar naj se blagovoli po Money Order. Pri spremembah kraja naravnika, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališča naznani, da hitrej najdemost nastavnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3-3878

HOOVER, NEKOČ IN SEDAJ

V soboto zvečer je govoril po radio republikanski predsedniški kandidat Hoover, in je imel na milijone poslušalcev.

Toda kakšna razlika med sobotnim Hooverjem in u-Hooverjem pred štirimi leti. Pred štirimi leti je načeloval stranki, ki je na morju prosočrite plovila proti zunagi.

Pred štirimi leti je zamogel napovedovati nadaljnje sade in ignorirati kandidata nasprotne stranke.

Tedaj je bil v ofenzivi, sedaj je pa stopil v defenzivo.

V deželi je namreč depresija, kakorše še ne ponui zgodovina Amerike. Od vseh strani padajo manj udareci in očitki. Na vse mogoče načine se skuša braniti, toda udareci so vedno težji, očitki vedno bolj utemeljeni.

Sobotni govor je bil nekak bojni govor. Vse je že mislilo, da je Hoover omagal in da se bo umaknil v rezervo. Pa je bilo baš nasprotno. Z vnemo, ki bi mu je nihče ne prisodil, se je vrzel na nasprotnika ter je prišel na dan z novimi trditvami in dokazi.

Na vse pretege je zagovarjal visoko carino, brezobzirno omejitev vsega priseljevanja in je odločno nastopil proti črtanju vojnih dolgov.

To se baje sredstva in jamčenja za boljšo bodočnost dežele.

Ves je bil v ognju, toda ljudje, ki so ga mirno poslušali pri radio-aparatih, so preej neverne zmajevale z glasami. Večina poslušalcev namreč dvomil v uspešnost teh sredstev.

Hoover je svaril pred silno nevarnostjo, ki baje preti narodu, če bi bilo poverjeno vodstvo nad usodo 120,000,000 ameriških prebivalcev možu iz vrst demokratske stranke.

V tej svoji bojazni je šel nekoliko predaleč. Te nje-gove besede bodo služile njegovim nasprotnikom kot dobrodošla opora.

Njegovi nasprotniki bodo kaj lahko ugotovili in dokazali, da ni bila dežela nikdar pogubljena, kadar se je moral stranka umakniti stranki.

Nasprotniki bodo zahtevali, naj narod razsodi, če sta gospod Hoover in republikanska stranka edina rešitelja domovine in če bo Unija še obstajala, ko bo vse sedanje republikanske in demokratske voditelje že zdavnaj pokrivala črna zemlja.

Narod Združenih držav bo dne 8. novembra jasno povidal, iz katerih političnih strank se nada nekoliko izboljšanja za prihodnja štiri leta.

Narod prav dobro ve, da ne bo šla dežela k vragu, če se bo večina izrazila za izpremembo v administraciji.

Božični Izlet v Jugoslavijo

priredimo na našim rojakom poznanem parniku

"PARIS" 9. DECEMBER

Vozni list do Havre na parniku "Paris" \$77.—

Železnica od Havre do Ljubljane — — — \$ 14.73

Vozni list iz New Yorka do Ljubljane in

nazaj do New Yorka s parnikom

"Paris" samo — — — — — \$166.—

(Davki posebej.)

Plite takoj za brezplačna pojasnila, da Vam pravčasno prekrizmo povratno dovojenje, potne liste in potrebne vize.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
FRANK SAKSER

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Dopisi.

Cleveland, Ohio.

Svetovna kriza, ki je zadela tudi Ameriko, se nadaljuje, in ni ga nobenega znaka, da bi se tako kmalu minula. Meščanski, kapitalistični politiki se trudijo in obljubujejo povratek "normalnih časov že tri leta. Mi pa vemo, da se razmere vsaki dan poslabšajo in da je nakupovalna moč delovnega ljudstva vedno manjša.

Prizadeti so vsi sloji — izven velikih kapitalistov, kateri še vedno dobijo nove trike, in s krogatno manipulacijo si prisvajajo narodno bogastvo. Nad dvanajst milijonov brezposelnih v tej deželi trpi pomankanjanje in belo in drugi milijoni so na poti, da jih zadene ista u-soda. Farmerji in mali trgovci propadajo; delavci, ki so leta in leta varčevali, si postavili svoje lastne domove, so jih izgubili ali pa so vsaki dan v skrbeh, da jih izzenejo iz njih domov. Drugi zopet so — ali izgubili svoje prihanki v propadlih bankah ali jih porabili, ker že več let ne delajo.

Nahajamo se v času, ko si bo ameriško ljudstvo volilo zveznat predsednika in v več državah govorje, zvezne senatorje, kongresnike in druge zastopnike. — Političarji oba starih strank, republikanec in demokrati, se borijo za svoja korita in obljubujejo državljanom vse mogočne izboljšave, katere ostanejo — seveda — samo obljube, s katerimi zavajajo ljudstvo. Njih programi ne vsebujejo nič, kar bi moglo izvleči voz iz blata kapitalističnega gospodarstva. V teh kritičnih časih ima edino socijalistična stranka program oziroma načrt, potom katerega bi se zamenjalo urediti obstoječe razmere brez večjega trpljenja.

Socijalistična stranka je postavila svojega predsedniškega in podpredsedniškega kandidata; to sta — Norman Thomas in James Maurer, sposobna, iskrena in izkušena borea v delavskem gibanju. Poleg tega je stranka postavila v 44 državah Unije svojo listino drugih kandidatov soc. stranke. Torej, nudi se nam prilika z glasovanje protestirati proti obstoječim razmeram; zgraditi močno opozicijo, s katero bodo moralni kapitalisti računati. V krajih, kjer se je socijalistično gibanje utrdilo in vkoreninlo, smemo tudi že računati na uspehe.

Socijalizem — zmenil popolnejši človeške družbe, mlad, pred nedavnim Amerikancem skoro ne poznal in potom meščanskega časopisa obozrenje je tudi v tej deželi pričel dobiti tla in govoriti je, da bo tudi tukaj, kot po celem svetu, dobil svoj zamal in izvršil svojo zgodovinsko nalogo, — druga izhoda itak ni.

Kampanjski odbor soc. kluba, št. 27 J. S. Z. v Clevelandu, kot del ameriške soc. stranke — pozivlja vse rojake Slovence, Hrvate in Srbe in to kot ročne in umne delavce, profesionalne obrtnike, farmerje in trgovce, moške in ženske, da gredo 8. novembra na volišče in oddajo svoje glasove socijalističnim kandidatom in s tem store svojo sveto dožnjo napram sebi, svojemu bližnjemu in svojim potomcem ter začno preprečijo val fašizma, kateri tudi v tej deželi dviga svojo glavo.

Ni nam treba opisovati, terorizem in trpljenja, katerega je dejelno ljudstvo v Italiji pod fašizmom, znano vam je. Tujezemci bi bili v tej deželi še posebno pri zadeti, zatirani in pregnani. Misli vemo, da so se svoj čas pojavi-

Nesreča ne počiva!

Tudi smrt ne. Podvrseni sta sli sli drugi vrak dan.
KAJ STE PA STORILI ZA SVOJO OGREAMBO IN ZA
OBGRAMO SVOJIH OTROK?

Ali si že savorovani za sladčaj bolesni, nezgoda ali smerti? Ako ne, tedaj pristopite takoj k bližnjemu društvu Jugoslovanske Katoličke Jedinote. Nada jednota plačuje največ bolnišnike podporo med vsemi jugoslovanskimi podzemnimi organizacijami v Ameriki. Imovina znaša nad \$1,400,000.00, članstvo nad 20,000. Nova društva se lako ustanovijo v združenih državah z 8. diani. Pristopni prost. — Dovite najboljši slovenski tečaj "New Dobe", glasilo J.S.J. Plite pojasnila na glavnega tajnika, Anton Zelenik, Ely, Minn.

DENARNA NAKAZILA IZREŠUJEMO ZANE-SLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA STOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Din 200	\$ 3.75
	Lir 100 \$ 2.75
Din 300	\$ 5.20
	Lir 200 \$11.40
Din 400	\$ 7.70
	Lir 300 \$16.00
Din 500	\$ 8.50
	Lir 400 \$22.00
Din 1000	\$16.75
	Lir 500 \$27.00
Din 5000	\$81.00
	Lir 1000 \$52.75

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodlat v dinarih ali

krat dovoljujemo še bolj pogope.

IZPLAČLJIVI AMERIŠKI DOLARJI

Za izplačilo \$ 5.00 morate pokati	\$ 5.70
" " " 10.00 " "	\$10.80
" " " 15.00 " "	\$15.90
" " " 20.00 " "	\$21.00
" " " 40.00 " "	\$41.10
" " " 50.00 " "	\$51.30

Prejemnik dobri v starem kraju izplačilo v dolarjih.

MUJNA NAKAZILA Izvajamo po CABLE LETTER za pristopljivo.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

NEW YORK, N. Y.

216 WEST 18TH STREET

Peter Zgaga

LAHKO JE DRUGIM NAUKE DAJATI...

Originalni izumirajo. Vedno manj jih je... Brez njih nam je življenje pusto in prazno.

V New Yorku jih je bilo precej, dandanes so pa sila redki. Cloveku se zdi, da je legel z Molokim Janezom zadnji v grob.

Pred dobrimi sedmimi leti se je bil kar nenadno poslovil od nas. Dopoldne je še delal v upravitvi, popoldne pa je rekel, da mu ni ničkaj dobar, pa minut zatem je pa že splaval ujegov duh proti nebeskim višavam, kjer so vsi dobri ljudje.

Tam je našel svojo kompanijo, in menda tudi gori take ugiba kot jih je ugibal v tej plukasti solzni dolini.

Nekoč nam je pripovedoval:

— Ej fantje, takrat je bilo življenje, ko sem prišel v Ameriko. Leta 1904.

New York sem si le mimogrede ogledal, nato sem se pa odpeljal v Buffalo, N. Y., kjer jih je bilo precej iz naše fare.

V usnjarni smo delali in zaslužili po dva dolarja na dan. Toda dva dolarja sta bila tedaj že denar.

Za board sem plačal štiri dolarme na dan, pa mi je po zajtrku doziral prihodnjega leta. Slične kulturne vrtovne imajo v naši mestnosti Nemeči, Judje in Italijani, toda najprezentativnejša točka pa pripada jugoslovanski koloniji, kateri si prizadeva urediti kulturnega vrta, kamor postavijo rojaki spomenike pionirjem kulture.

Kakor je znano, je clevelandsko mestna vlada podarila jugoslovanski koloniji prostor, ki najprevedi v "Jugoslovanski kulturni vrt". Že je sestavljen pripravljen odbor in se pričakuje otvoritev kulturnega vrta v začetku prihodnjega leta. Slične kulturne vrtovne imajo v naši mestnosti Nemeči, Judje in Italijani, toda najprezentativnejša točka pa pripada jugoslovanski koloniji, kateri si prizadeva urediti kulturnega vrta, kamor postavijo rojaki spomenike pionirjem kulture.

Na posredovanje Mr. Mariana Pfeiferja, bo mestna občina ljubljanska podarila "Jugoslovanske vrto" krasno soho našega najboljšega pisatelja Ivana Cankarja.

Naša kulturno gibanje se nahaja v kritičnem stadiju in je potreben, da se tudi domovini od dolži svojim zvestim sinovom v Ameriki Ivan Cankar je v svojekovčenih delih z vso dušo opisal trpljenje ameriškega Slovenca in je namestitev sohne na mestu.

MED SOVJETSKIMI DELAVCI

Predsednik nizozemskih socialnih demokratov, W. Matthysen, ki je pred nedavnim obškal harkovsko tvornico za traktorje, je po svojem povratku v domovino napisal potno pismo, med katerimi je zaničilo slednje:

Tu je, kakor pri vseh velikih podjetjih, vse zastraženo s policijo. Celo pri nedolžnih zdovih se videl moža s puško. Tvorница je bila pred dvema letoma zgrajena in trenutno del v njegi 13.000 ljudi. Dnevna producija znaša do 70 traktorjev. — Zadnjekrat sem bil tu, ko je vprav siren na nazanila opoldanski odmor.

Mladi delave so drveli na vso moč proti izhodu. Ko sem se malo ogledal po prostorji, sem zaznal vzroke te naglige. V tvorničnih zdovih so bila vzdiana tri okna, in pred temi so se po blatu drenjali delave. Sleheni je skušal čim prej priti do bona v vrednosti 25 do 30 kopijk, ki mu je dal pravico do kosa v kantini. Kakor če velni roj so se vsi zgnili na kuhinji, suvali se in hoteli čim prej priti do postrežbe. Zelo običajno sredstvo — kako bi se dalo čim prej priti do bona — je bilo, da si snel sosedu, ki je stal pred tabo, kape z glave in jo vrpel prš. Ta je skočil po kapu, ti pa na njegovo mesto.

To je bila zelo umazana igra in jaz sem svojemu vodniku, ki je tako trdovratno zagovarjal sovjetsko Rusijo, topot v obraz povedal, kar me je na duši tičelo: nobena umetnost ni, tako zgradbe graditi, kakor jih kapitalističen svet že nad pol stoletja pozna. Tudi ni umetnost, te prostore napolniti z ameriškimi stroji in klicati ameriške inženirje in nemške tehnike. Najmanj pa je umetnost — da vas učijo organizacijskega življenga tuji ljudje. In še: Le v kapitalistični državi bi bilo mogoče, da bi delave štiri ure delali, potem pa se gladni zunaj na dežju in blatu privali, da bi namesto zaslužka prejeli nekaj malovredne hrane. To je v resnici nezaslužana sravnost.

Razumljivo je, da se moj vodnik zviral na vse načine, da bi črpal taka početja: če bi mirno tam stali, če bi, če bi...

Poznem sem uvidel, da je bil že neki drugi vzrok, zakaj je bilo tako prerivanje. — Sli smo nazaj na delavske prostore. V nekem kotu so sedeli nemški monterji in igrali skat. Imeli so kruh, ki so ga prinesli z doma. Kantina jim ni zadostovala. Vodnik mi po kratkem

zavajal na vse načine, da bi se gladni zunaj na dežju in blatu privali, da bi namesto zaslužka prejeli nekaj malovredne hrane. To je v resnici nezaslužana sravnost.

Nizozemski ali nemški obetni nadzornik bi imel tu bogate žete za tožbe.

— Zakaj?

— Ker tako zlorabljuje opoldanski počitek!

Temno razlago mi je dajal vodnik, kako radi delajo ti delave, od kar imajo perletko, posebej delave, ki prihajajo z dežel...

— Smem vam nekaj povedati? — vprašam vodnika in nadaljujem: — Kar te užares prvega dela, to delajo rekordni delave. Ti morajo težko delati, da bi prejeli svoj zaslužek. Zato letajo kot ponoreli k oknom, da bi čim prej prejeli bone in tu je tudi vzrok zakaj se pol ure po začetku odmora.

— Nizozemski ali nemški obetni nadzornik bi imel tu bogate žete za tožbe.

— Zakaj?

— Ker tako zlorabljuje opoldanski počitek!

— Smem vam nekaj povedati? — vprašam vodnika in nadaljujem: — Kar te užares prvega dela, to delajo rekordni delave. Ti morajo težko delati, da bi prejeli svoj zaslužek. Zato letajo kot ponoreli k oknom, da bi čim prej prejeli bone in tu je tudi vzrok zakaj se pol ure po začetku odmora.

— Nizozemski ali nemški obetni nadzornik bi imel tu bogate žete za tožbe.

— Zakaj?

— Ker tako zlorabljuje opoldanski počitek!

— Smem vam nekaj povedati? — vprašam vodnika in nadaljujem: — Kar te užares prvega dela, to delajo rekordni delave. Ti morajo težko delati, da bi prejeli svoj zaslužek. Zato letajo kot ponoreli k oknom, da bi čim prej prejeli bone in tu je tudi vzrok zakaj se pol ure po začetku odmora.

— Nizozemski ali nemški obetni nadzornik bi imel tu bogate žete za tožbe.

— Zakaj?

— Ker tako zlorabljuje opoldanski počitek!

— Smem vam nekaj povedati? — vprašam vodnika in nadaljujem: — Kar te užares prvega dela, to delajo rekordni delave. Ti morajo težko delati, da bi prejeli svoj zaslužek. Zato letajo kot ponoreli k oknom, da bi čim prej prejeli bone in tu je tudi vzrok zakaj se pol ure po začetku odmora.

— Nizozemski ali nemški obetni nadzornik bi imel tu bogate žete za tožbe.

— Zakaj?

— Ker tako zlorabljuje opoldanski počitek!

— Smem vam nekaj povedati? — vprašam vodnika in nadaljujem: — Kar te užares prvega dela, to delajo rekordni delave. Ti morajo težko delati, da bi prejeli svoj zaslužek. Zato letajo kot ponoreli k oknom, da bi čim prej prejeli bone in tu je tudi vzrok zakaj se pol ure po začetku odmora.

— Nizozemski ali nemški obetni nadzornik bi imel tu bogate žete za tožbe.

— Zakaj?

— Ker tako zlorabljuje opoldanski počitek!

— Smem vam nekaj povedati? — vprašam vodnika in nadaljujem: — Kar te užares prvega dela, to delajo rekordni delave. Ti morajo težko delati, da bi prejeli svoj zaslužek. Zato letajo kot ponoreli k oknom, da bi čim prej prejeli bone in tu je tudi vzrok zakaj se pol ure po začetku odmora.

— Nizozemski ali nemški obetni nadzornik bi imel tu bogate žete za tožbe.

— Zakaj?

— Ker tako zlorabljuje opoldanski počitek!

— Smem vam nekaj povedati? — vprašam vodnika in nadaljujem: — Kar te užares prvega dela, to delajo rekordni delave. Ti morajo težko delati, da bi prejeli svoj zaslužek. Zato letajo kot ponoreli k oknom, da bi čim prej prejeli bone in tu je tudi vzrok zakaj se pol ure po začetku odmora.

— Nizozemski ali nemški obetni nadzornik bi imel tu bogate žete za tožbe.

— Zakaj?

— Ker tako zlorabljuje opoldanski počitek!

— Smem vam nekaj povedati? — vprašam vodnika in nadaljujem: — Kar te užares prvega dela, to delajo rekordni delave. Ti morajo težko delati, da bi prejeli svoj zaslužek. Zato letajo kot ponoreli k oknom, da bi čim prej prejeli bone in tu je tudi vzrok zakaj se pol ure po začetku odmora.

— Nizozemski ali nemški obetni nadzornik bi imel tu bogate žete za tožbe.

— Zakaj?

— Ker tako zlorabljuje opoldanski počitek!

— Smem vam nekaj povedati? — vprašam vodnika in nadaljujem: — Kar te užares prvega dela, to delajo rekordni delave. Ti morajo težko delati, da bi prejeli svoj zaslužek. Zato letajo kot ponoreli k oknom, da bi čim prej prejeli bone in tu je tudi vzrok zakaj se pol ure po začetku odmora.

— Nizozemski ali nemški obetni nadzornik bi imel tu bogate žete za tožbe.

— Zakaj?

— Ker tako zlorabljuje opoldanski počitek!

— Smem vam nekaj povedati? — vprašam vodnika in nadaljujem: — Kar te užares prvega dela, to delajo rekordni delave. Ti morajo težko delati, da bi prejeli svoj zaslužek. Zato letajo kot ponoreli k oknom, da bi čim prej prejeli bone in tu je tudi vzrok zakaj se pol ure po začetku odmora.

— Nizozemski ali nemški obetni nadzornik bi imel tu bogate žete za tožbe.

— Zakaj?

— Ker tako zlorabljuje opoldanski počitek!

— Smem vam nekaj povedati? — vprašam vodnika in nadaljujem: — Kar te užares prvega dela, to delajo rekordni delave. Ti morajo težko delati, da bi prejeli svoj zaslužek. Zato letajo kot ponoreli k oknom, da bi čim prej prejeli bone in tu je tudi vzrok zakaj se pol ure po začetku odmora.

— Nizozemski ali nemški obetni nadzornik bi imel tu bogate žete za tožbe.

— Zakaj?

— Ker tako zlorabljuje opoldanski počitek!

— Smem vam nekaj povedati? — vprašam vodnika in nadaljujem: — Kar te užares prvega dela, to delajo rekordni delave. Ti morajo težko delati, da bi prejeli svoj zaslužek. Zato letajo kot ponoreli k oknom, da bi čim prej prejeli bone in tu je tudi vzrok zakaj se pol ure po začetku odmora.

— Nizozemski ali nemški obetni nadzornik bi imel tu bogate žete za tožbe.

— Zakaj?

— Ker tako zlorabljuje opoldanski počitek!

— Smem vam nekaj povedati? — vprašam vodnika in nadaljujem: — Kar te užares prvega dela, to delajo rekordni delave. Ti morajo težko delati, da bi prejeli svoj zaslužek. Zato letajo kot ponoreli k oknom, da bi čim prej prejeli bone in tu je tudi vzrok zakaj se pol ure po začetku odmora.

— Nizozemski ali nemški obetni nadzornik bi imel tu bogate žete za tožbe.

— Zakaj?

— Ker tako zlorabljuje opoldanski počitek!

— Smem vam nekaj povedati? — vprašam vodnika in nadaljujem: — Kar te užares prvega dela, to delajo rekordni delave. Ti morajo težko delati, da bi prejeli svoj zaslužek. Zato letajo kot ponoreli k oknom, da bi čim prej prejeli bone in tu je tudi vzrok zakaj se pol ure po začetku odmora.

— Nizozemski ali nemški obetni nadzornik bi imel tu bogate žete za tožbe.

— Zakaj?

— Ker tako zlorabljuje opoldanski počitek!

— Smem vam nekaj povedati? — vprašam vodnika in nadaljujem: — Kar te užares prvega dela, to delajo rekordni delave. Ti morajo težko delati, da bi prejeli svoj zaslužek. Zato letajo kot ponoreli k oknom, da bi čim prej prejeli bone in tu je tudi vzrok zakaj se pol ure po začetku odmora.

— Nizozemski ali nemški obetni nadzornik bi imel tu bogate žete za tožbe.

— Zakaj?

— Ker tako zlorabljuje opoldanski počitek!

— Smem vam nekaj povedati? — vprašam vodnika in nadaljujem: — Kar te užares prvega dela, to delajo rekordni delave. Ti morajo težko delati, da bi prejeli svoj zaslužek. Zato letajo kot ponoreli k oknom, da bi čim prej prejeli bone in tu je tudi vzrok zakaj se pol ure po začetku odmora.

— Nizozemski ali nemški obetni nadzornik bi imel tu bogate žete za tožbe.

— Zakaj?

— Ker tako zlorabljuje opoldanski počitek!

— Smem vam nekaj povedati? — vprašam vodnika in nadaljujem: — Kar te užares prvega dela, to delajo rekordni delave. Ti morajo težko delati, da bi prejeli svoj zaslužek. Zato letajo kot ponoreli k oknom, da bi čim prej prejeli bone in tu je tudi vzrok zakaj se pol ure po začetku odmora.

— Nizozemski ali nemški obetni nadzornik bi imel tu bogate žete za tožbe.

— Zakaj?

— Ker tako zlorabljuje opoldanski počitek!

— Smem vam nekaj povedati? — vprašam vodnika in nadaljujem: — Kar te užares prvega dela, to delajo rekordni delave. Ti morajo težko delati, da bi prejeli svoj zaslužek. Zato letajo kot ponoreli k oknom, da bi čim prej prejeli bone in tu je tudi vzrok zakaj se pol ure po začetku odmora.

— Nizozemski ali nemški obetni nadzornik bi imel tu bogate žete za tožbe.

— Zakaj?

— Ker tako zlorabljuje opoldanski počitek!

— Smem vam nekaj povedati? — vprašam vodnika in nadaljujem: — Kar te užares prvega dela, to delajo rekordni delave. Ti morajo težko delati, da bi prejeli svoj zaslužek. Zato letajo kot ponoreli k oknom, da bi čim prej prejeli bone in tu je tudi vzrok zakaj se pol ure po začetku odmora.

— Nizozemski ali nemški obetni nadzornik bi imel tu bogate žete za tožbe.

— Zakaj?

— Ker tako zlorabljuje opoldanski počitek!

— Smem vam nekaj povedati? — vprašam vodnika in nadaljujem: — Kar te užares prvega dela, to delajo rekordni delave. Ti morajo težko delati, da bi prejeli svoj zaslužek. Zato letajo kot ponoreli k oknom, da bi čim prej prejeli bone in tu je tudi vzrok zakaj se pol ure po začetku odmora.

— Nizozemski ali nemški obetni nadzornik bi imel tu bogate žete za tožbe.

— Zakaj?

— Ker tako zlorabljuje opoldanski počitek!

— Smem vam nekaj povedati? — vprašam vodnika in nadaljujem: — Kar te užares prvega dela, to delajo rekordni delave. Ti morajo težko delati, da bi prejeli svoj zaslužek. Zato letajo kot ponoreli k oknom, da bi čim prej prejeli bone in tu je tudi vzrok zakaj se pol ure po začetku odmora.

— Nizozemski ali nemški obetni nadzornik bi imel tu bogate žete za tožbe.

— Zakaj?

— Ker tako zlorabljuje opoldanski počitek!

**POUČNE KNJIGE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI
PESMI IN POEZIJE**

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

MOLITVENIKI

SVETA URA

v platno vez 90
v fino usnje vez 1.50
v najfinje usnje vez 2.00
v najfinje usnje trda vez 1.80

SKRBI ZA DUŠO

v platno vez 90
v fino usnje vez 1.50
v najfinje usnje vez 1.80

RAJSKI GLASOVI

v platno vez 90
v usnje vez 1.20
v fino usnje vez 1.50
v najfinje usnje vez 1.80

KVIŠNU SRCA

v imitirano usnje vez 60
v usnje vez 80
v fino usnje vez 1.20
v najfinje usnje vez 1.50

v oči celluloid vez 1.20
vez 1.50

NEBESA NAŠ DOM

v ponarejeno 1.—
v najfinje usnje vez 1.50
v najfinje usnje trda vez 1.80

MARIJA VARNJAVA

fino vez 1.20
v fino usnje 1.50
v najfinje usnje trda vez 1.80

Hrvatski molitveniki:

Utežna jataost, fino vez 1.—
Slava Bogu, a mir ljudem, fino vez 1.50
najfinje vez 1.80

Zvončne mihelji, v platno

fino vez 1.—
fino vez 1.50
Vljam, najfinje vez 1.80

Angleški molitveniki:

(za mladino)
Child's Prayervook
v barvane platne vezano 30
v belo koži vezano 1.10

Come Unio Me

fino vezano 30
v belo koži 1.10

Key of Heaven:

fino vezano 35
v usnje vezano 70
v najfinje usnje vezano 1.20

ZA ODRASLE:

Key of Heaven:
v celoli vezano 1.20
v celoli najfinje vez 1.50
v fino usnje vezano 1.80

Catholic Pocket Manual

v fino usnje vezano 1.30
v celoli vezano 1.30

Ave Maria:

v fino usnje vezano 1.30
v celoli vezano 1.30

POUČNE KNJIGE

Angleško-slovensko berilo 2.—
Angleško-slov. in slov. angl. slovar 30
Amerika in Amerikaner (Trusk) 5.—

Angeljska služba all nauk kako se

naj strelje k sv. misi 10
Boj maležicim rokenrom 75
Cerkniško jezero 1.90
Društvo živinodravnikov proširjano 1.75

Romati zdravnik po Kralju:

broširano 1.75
Domači vrt 1.20
Govoreča 1.50
Gospodinjstvo 1.20
Hitri rečnik 75
Jugoslavija (Melek) 1.20

II. zv.

Oba skupaj 99 centov) Miekaratu 1.—
Nemško-anglički tolmat 1.40
Nazveti za hilo in dom 1.—
Najbolja slov. Kuharica, 668 str.
lepo vez. (Kalinček) 5.—

Nemški brez učitelja:

1. del 30
2. del 30

Najboljši spisovnik ljubljenskih in

drugi pisici 75
Ojaden bete 50
Oktroj knjigovedstvo 2.50
Osvetljene broširane 1.50
Ovčarska na silico 65
Ovčarski mitnici na alkoholisti pod-
lagi 75
Praktični rečnik 75
Pravila in revolucion (Pitance) 30
Pravilnik in Magistrični in-
struktor, Njuplje 1.50

POUČNE KNJIGE

Radio, osnovni pojmi iz Radio
tehnike, rezano 2.—
broširano 1.75

Računari v kronske in dinarski

veljavni 75
Ročni slov. italijski in ita-
janski-slovenski slovar 90
Ročni spisovnik tsakovščini
pisem 50
Soblaščenje 50
Slike iz življenja, trdo vezano 90
Slovenska narodna mladina
(tolsova 452 strani) 1.50
Spretna kulinarica, trdo vezana 1.15
Svetlo Pismo stare in nove zavere,
lepo trdo vezana 3.—

RAJSKI GLASOVI

v platno vez 90
v usnje vez 1.20
v fino usnje vez 1.50
v najfinje usnje vez 1.80

KVIŠNU SRCA

v imitirano usnje vez 60
v usnje vez 80
v fino usnje vez 1.20
v najfinje usnje vez 1.50

NEBESA NAŠ DOM

v ponarejeno 1.—
v najfinje usnje vez 1.50
v najfinje usnje trda vez 1.80

MARIJA VARNJAVA

fino vez 1.20
v fino usnje 1.50
v najfinje usnje trda vez 1.80

Hrvatski molitveniki:

Utežna jataost, fino vez 1.—
Slava Bogu, a mir ljudem, fino vez 1.50
najfinje vez 1.80

Zvončne mihelji, v platno

fino vez 1.—
fino vez 1.50
Vljam, najfinje vez 1.80

Angleški molitveniki:

(za mladino)
Child's Prayervook
v barvane platne vezano 30
v belo koži vezano 1.10

Come Unio Me

fino vezano 30
v belo koži 1.10

Key of Heaven:

fino vezano 35
v usnje vezano 70
v najfinje usnje vezano 1.20

ZA ODRASLE:

Key of Heaven:
v celoli vezano 1.20
v celoli najfinje vez 1.50
v fino usnje vezano 1.80

Catholic Pocket Manual

v fino usnje vezano 1.30
v celoli vezano 1.30

Ave Maria:

v fino usnje vezano 1.30
v celoli vezano 1.30

POUČNE KNJIGE

Angleško-slovensko berilo 2.—
Angleško-slov. in slov. angl. slovar 30
Amerika in Amerikaner (Trusk) 5.—

Angeljska služba all nauk kako se

naj strelje k sv. misi 10
Boj maležicim rokenrom 75
Cerkniško jezero 1.90
Društvo živinodravnikov proširjano 1.75

Romati zdravnik po Kralju:

broširano 1.75
Domači vrt 1.20
Govoreča 1.50
Gospodinjstvo 1.20
Hitri rečnik 75
Jugoslavija (Melek) 1.20

II. zv.

Oba skupaj 99 centov) Miekaratu 1.—
Nemško-anglički tolmat 1.40
Nazveti za hilo in dom 1.—
Najbolja slov. Kuharica, 668 str.
lepo vez. (Kalinček) 5.—

Nemški brez učitelja:

1. del 30
2. del 30

Najboljši spisovnik ljubljenskih in

drugi pisici 75
Ojaden bete 50
Oktroj knjigovedstvo 2.50
Osvetljene broširane 1.50
Ovčarska na silico 65
Ovčarski mitnici na alkoholisti pod-
lagi 75
Praktični rečnik 75
Pravila in revolucion (Pitance) 30
Pravilnik in Magistrični in-
struktor, Njuplje 1.50

POUČNE KNJIGE

Radio, osnovni pojmi iz Radio
tehnike, rezano 2.—
broširano 1.75

Računari v kronske in dinarski

veljavni 75
Ročni slov. italijski in ita-
janski-slovenski slovar 90
Ročni spisovnik tsakovščini
pisem 50
Soblaščenje 50
Slike iz življenja, trdo vezano 90
Slovenska narodna mladina
(tolsova 452 strani) 1.50
Spretna kulinarica, trdo vezana 1.15
Svetlo Pismo stare in nove zavere,
lepo trdo vezana 3.—

RAJSKI GLASOVI

v platno vez 90
v usnje vez 1.20
v fino usnje vez 1.50
v najfinje usnje trda vez 1.80

KVIŠNU SRCA

v imitirano usnje vez 60
v usnje vez 80
v fino usnje vez 1.20
v najfinje usnje vez 1.50

NEBESA NAŠ DOM

v ponarejeno 1.—
v najfinje usnje vez 1.50
v najfinje usnje trda vez 1.80

MARIJA VARNJAVA

fino vez 1.20
v fino usnje 1.50
v najfinje usnje trda vez 1.80

Hrvatski molitveniki:

Utežna jataost, fino vez 1.—
Slava Bogu, a mir ljudem, fino vez 1.50
najfinje vez 1.80

Zvončne mihelji, v platno

fino vez 1.—
fino vez 1.50
Vljam, najfinje vez 1.80

Angleški molitveniki:

(za mladino)
Child's Prayervook
v barvane platne vezano 30
v belo koži vezano 1.10

Come Unio Me

fino vezano 30
v belo koži 1.10

Key of Heaven:

fino vezano 35
v usnje vezano 70
v najfinje usnje vezano 1.20

ZA ODRASLE:

Key of Heaven:
v celoli vezano 1.20
v celoli najfinje vez 1.50
v fino usnje vezano 1.80

Catholic Pocket Manual

v fino usnje vezano 1.30
v celoli vezano 1.30

Ave Maria:

v fino usnje vezano 1.30
v celoli vezano 1.30

POUČNE KNJIGE

Angleško-slovensko berilo 2.—
Angleško-slov. in slov. angl. slovar 30
Amerika in Amerikaner (Trusk) 5.—

Angeljska služba all nauk kako se

naj strelje k sv. misi 10
Boj maležicim rokenrom 75
Cerkniško jezero 1.90
Društvo živinodravnikov proširjano 1.75

Romati zdravnik po Kralju:

broširano 1.75
Domači vrt 1.20
Govoreča 1.50
Gospodinjstvo 1.20
Hitri rečnik 75
Jugoslavija (Melek) 1.20

II. zv.

Oba skupaj 99 centov) Miekaratu 1.—
Nemško-anglički tolmat 1.40
Nazveti za hilo in dom 1.—
Najbolja slov. Kuharica, 668 str.
lepo vez. (Kalinček) 5.—

Nemški brez učitelja:

1. del 3

KRATKA DNEVNA ZGODBA DNEVNA ZGODBA

PRVIČ V KINU

Recite, kar hočete, tovariši, toda Nikolaj Ivanovič se mi smili. V dno duše se mi smili. Trj dvoje je vrgel proč ta fant in za svoj denar ni prav za prav nescer videl. Njegova napaka je menida, da je prenehak in preveč poslužljiv.

Drugi na njegovem mestu bi najbrž razbil ves čin in pometal občinstvo iz dvorane. Kajti treh dvoje, tovariši, ne najdete vsak dan na ulici. To je treba razumevati.

Bilo je v soboto. Naš Nikolaj Ivanovič se ga je seveda malo načelil. Potem, ko je dobil platu, namreč. Steer je pa fant zelo soliden.

Drugi znače razgrajati in preklinati, še se napije. Nikolaj Ivanovič je pa krenil mirno in dostojno po hulvarju. Le malo zapel je spontano, to je bilo vse. Pa se to zelo dostojno. Kar je zaledjal kino.

— Kaj ko bi šel v kino? — je pomisliš. — Saj je vseeno. Saj sem vendar kulturen človek, polintelligent, kaj bi se torej zaletaval pisan po hodniku v mimoideče... Ker sem že okajen, naj pogledam na tekoči trak. Saj itak tega še nisem videl.

In kupil si je za poštano zasljeni denar vstopno. Šestdeset knipk je odišel za njo. In prav nisem ugovarjal. Vstopil je in sedel v prvo vrsto.

Sedel je mirno, se siziral na vse strani — nis. Komaj so po uganci lačni, komaj je prečital prvi napis na platnu, je začrnil. V dvorani je bilo seveda lepo toplo, občinstvo je tudi kaj toplo dihalo, a temu tako prijetno deluje na pliko, saj veste... Nikolaj Ivanovič je začel junaško smrčiti.

Toda nis več. Drugače se ni nikogar dotaknil, iz vrste ni lezel, luček ni otvavljal, samo mirno je sedel na svojem sedežu in smrčil. In pomislite, naenkrat je se sedil občinstvo okrog njega vzmavalo, niso vseh strani so ga začeli drezati in godrnati:

— Čujte, tovariš, raje bi se šli malo izprehrdoti po več ali na prostu, tu pa motite drage, ne daste jinu miru, da bi osredotocili svojo pozornost na drama, na druge mislih navajate...

In glejte: Ker je Nikolaj Ivanovič kulturen in zaveden človek, se nis po nepotrebnem razburil, nis vsklopil. Vstopil je in lepo mirno odšel iz kina.

— Kaj bi se prekral s tretnjimi ljudmi, — je pomisliš; — še skandal bi utgnil nastati iz tega.

Tako mirem je vam ta fant. Odšel je torej iz kina in stopil k blagajnici.

— Prav kar sem kupil pri vstopnico, gospodina, šestdeset knipk sem dal za njo. Vrni me denar, prosim, ne morem gledati tega, v temi se mi dela slabo...

Toda blagajnica man je odgovorila.

DRUŠTVA KI NAMERAVATE PRIREDIM VESELICE, ZABAVE OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članštvo, pač pa vel Slovenci v vasi okoliči.

CENE ZA OGLASE SO ZNEMEKE

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mno go jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo na ročnino točno.

Uprava "G. N."

ODKRITELJ JUŽNO-AFRIŠKIH ZLĀTIH POLJ BERAČ

Te dni se bo vrnil v Johanneshurgu slavnostni banket južnoafriških pionirjev, ki se ga bo udeležil tudi George Honeyball, mož, ki je pred 50 leti odkril prve poljane v tem ozemlju.

Honeyball je bil po poklicu kovač in je v neki gostilni kot potniki pomočnik čul, da je neki moški v Transvalu našel zlato. S svojima spremjevalecema je poiskal tega moža, ki mu je tudi po kazalo našel. Honeyball si je mislil da mora biti tu večja žila in je začel kopati. Kopal je dolgo časa med boleznjijo in premajkanjem, končno se je dokopal do dne. Tedaj se je začelo nezlastljivo romanje zlatokopov v te kraje. Žila, ki jo je odkril Honeyball, na vse temu vnetemu izkoriscenju še danes ni izvrpana. Največji kos zlata, ki ga je našel hivši kočev, je tehtal 2850 g. A ni imel sreče s svojo majbo. V najbližji čiliciji znak mednarodnega položaja svetovnega kapitalizma.

Deterding je pred 31 leti ustavil skromno holandsko in indijsko petrolojsko družbo, katera se je leta 1902 zvezala z angleško petrolojsko družbo "Shell". Leta 1907 se je ustanovila zveza Schelllovi petrolejskih podjetij, ki je pod Deterdingovim vodstvom zelo napredovala. Leta 1902 je družba pridobila letno 42.000 ton sirovga olja; leta 1910, ko je postala romunski vrelecy, je pridobivala že 1.245.000 ton na leto. Potem je zasedla petrolejske vrelce v Rusiji, Egiptu, Californiji, Mehiki, Venezuela, Argentini itd. in njena produke je do leta 1914 narastala na 5 milijonov ton letno. Sijajni so bili zasluzki med vojno, ko so ta podjetja dobavljala olje za armade zavezniške. Lord Curzon se je zaradi tega nekoč izrazil, da je bila svetovna vojna dobljena "na valu olja". Leta 1923 je Deterdingova družba pridobila še 15 milijonov ton olja. To leto je čistti dobitek družbe znašal 126 milijonov holandskih dolarjev.

V teh strašnih skokih v višino pa so oljni magnatje, predvsem Deterding in Rockefeller, pozabili, da ima vsaka stvar svojo mero in svoj konec. Prenasičenje je

prišlo prej, kakor bi bil pričakovali, v tem najbolj previdni gospodarski politik, racionalizacija je omajala industrijski kapitalizem, družbe so se spopadle med seboj zaradi cen, ruski petrolej so sorjeti vrnili na trg na pol zastonj. Zaradi tega je cena enemu sodu petroleja padla od 3.600 dolarjev leta 1929 na manj kot polovico. Dobitek Schellove družbe se je leta 1930 znižal na 90 milijonov, letos pa tako zelo, da se je začela matričati vsa stavba, vkljub temu, da sta Deterding in Rockefeller, ki sta si doslej divje konkurali, sklenili premirje. Petrolejski stolpi se majejo, in to je najznačilnejši znak mednarodnega položaja svetovnega kapitalizma.

Deterdingove težave, ki je tudi v zasebni spekulaciji s srebrom izgubil nekaj milijonov funtov, je spremeno izrabil Armenec Gulbankian, kateri je povzročil na borzi veliko spekulacijo proti Deterdingovi družbi. Gulbankian ima 5% petrolejskih delnic v Iraku. Ta mož, ki je z Deterdingom že od nekdaj v smrtnem sovraštvu, je povzročil, da so Deterdingove delnice začele padati. Deterdingova Schellova družba inača delniškega kapitala 50 milijonov holandskih goldinarjev. Zaradi palanja delnic so delničarji začeli prodajati delnice te družbe, katero so kupili po 600 goldinarjev. Sedaj so jih prodali tako poenoma, da so papirji te družbe izgubili 5 šestin vrednosti, kar pomeni nad dve milijardi goldinarjev izgube. Precejšen del teh poneči prodanih delnic je pokupil ta Armenec v Parizu in se sedaj pripravlja, da vrže mogočnega gospoda Deterdinga z njegovega položaja v Schellovo družbo. Poleg tega je Gulbankian začel divje boj v javnosti, ter po časopisih dolži svojega sovražnika, da je v teku leta izdal 40 milijonov holandskih goldinarjev za podkupovanje državnikov.

Smešno bi bilo zgražati se nad gospodom Deterdingom bolj, kakor nad drugimi oljnimi magnati. Več ali manj so si vsi enaki. Saj tudi zgodovina drugih petrolejskih družb govorja o samih skandalih. Ta dejstva so za vas važna samo zato: Prvič: Kažejo, da se gospodstvo kapitalizma res bliža koncu. Drugič pa: Ta dejstva dokazujejo, da to pehanje in izpodiranje kapitalističnih magnatov medseboj ne pomeni koristi za gospodarstvo v namenu, zadostiti potrebi, marveč pomeni le, da izkoriscijo gospodarstvo kar na veliko v svoje osebne interese. Te osebne interese naj plačujejo revni prebivalci te zemlje.

ZAKAJ SE CAR NIKOLAJ NI REŠIL?

ZAKAJ SE

Že dolgo se ni pisalo o žalostenju koncu carske družine v Ječmenjburgu na Uralu. Javnost je skoro popolnoma pozabila na krvavo noč 16. julija 1918 leta. Tdaj pa je zoper nepricakovano zbuljeno splošno zanimanje. Sir G. Buchanan, zadnji britski poslanik na carskem dvoru, je še leta 1927 objavil dva zvezka spominov ("Moje službovanje v Rusiji"), ne da bi povzročil veliko senzacije. Pač pa pomeni prav senzacijo knjige "Padec imperija", ki jo je napisala njegova hčerkka, Miss Buchanan, ki po očetovu smrti ni bila vezana na oziroma pokojnega diplomata. Desnica, monarhični krogi ruske emigracije so bili na tistem prečinku, da je kriva carjeva smrti privrska republikanski komunistom blizu angleških socialistov, ki so jih pričeli smrtni. Razumeli so, da ne bodo potovali na jug, v ljubljeni Krim, in so bili globoko razočarani. Dne 14. avgusta ob eni ponoči je zapustil vlak malo postajko blizu Carskega sela. Deset mesecev pozneje, po Leninovi smrti, so opravili svoj posel jezerni krov v Petrogradu so postajali vedno objektnejši. Kerenški je preden je održal na fronto, v naglici odredil, da ima carska rodbina odpovedati v Tobolsk. Ujetniki so šele zadnji dan zvedeli, da morajo vzeti topli obisk. Razumeli so, da ne bodo pričeli. Razumeli so, da ne bodo potovali na jug, v ljubljeni Krim, in so bili globoko razočarani. Dne 14. avgusta ob eni ponoči je zapustil vlak malo postajko blizu Carskega sela. Deset mesecev pozneje, po Leninovi smrti, so opravili svoj posel jezerni krov v Petrogradu so postajali vedno objektnejši. Kerenški je preden je održal na fronto, v naglici odredil, da ima carska rodbina odpovedati v Tobolsk. Ujetniki so šele zadnji dan zvedeli, da morajo vzeti topli obisk. Razumeli so, da ne bodo potovali na jug, v ljubljeni Krim, in so bili globoko razočarani. Dne 14. avgusta ob eni ponoči je zapustil vlak malo postajko blizu Carskega sela. Deset mesecev pozneje, po Leninovi smrti, so opravili svoj posel jezerni krov v Petrogradu so postajali vedno objektnejši. Kerenški je preden je održal na fronto, v naglici odredil, da ima carska rodbina odpovedati v Tobolsk. Ujetniki so šele zadnji dan zvedeli, da morajo vzeti topli obisk. Razumeli so, da ne bodo potovali na jug, v ljubljeni Krim, in so bili globoko razočarani. Dne 14. avgusta ob eni ponoči je zapustil vlak malo postajko blizu Carskega sela. Deset mesecev pozneje, po Leninovi smrti, so opravili svoj posel jezerni krov v Petrogradu so postajali vedno objektnejši. Kerenški je preden je održal na fronto, v naglici odredil, da ima carska rodbina odpovedati v Tobolsk. Ujetniki so šele zadnji dan zvedeli, da morajo vzeti topli obisk. Razumeli so, da ne bodo potovali na jug, v ljubljeni Krim, in so bili globoko razočarani. Dne 14. avgusta ob eni ponoči je zapustil vlak malo postajko blizu Carskega sela. Deset mesecev pozneje, po Leninovi smrti, so opravili svoj posel jezerni krov v Petrogradu so postajali vedno objektnejši. Kerenški je preden je održal na fronto, v naglici odredil, da ima carska rodbina odpovedati v Tobolsk. Ujetniki so šele zadnji dan zvedeli, da morajo vzeti topli obisk. Razumeli so, da ne bodo potovali na jug, v ljubljeni Krim, in so bili globoko razočarani. Dne 14. avgusta ob eni ponoči je zapustil vlak malo postajko blizu Carskega sela. Deset mesecev pozneje, po Leninovi smrti, so opravili svoj posel jezerni krov v Petrogradu so postajali vedno objektnejši. Kerenški je preden je održal na fronto, v naglici odredil, da ima carska rodbina odpovedati v Tobolsk. Ujetniki so šele zadnji dan zvedeli, da morajo vzeti topli obisk. Razumeli so, da ne bodo potovali na jug, v ljubljeni Krim, in so bili globoko razočarani. Dne 14. avgusta ob eni ponoči je zapustil vlak malo postajko blizu Carskega sela. Deset mesecev pozneje, po Leninovi smrti, so opravili svoj posel jezerni krov v Petrogradu so postajali vedno objektnejši. Kerenški je preden je održal na fronto, v naglici odredil, da ima carska rodbina odpovedati v Tobolsk. Ujetniki so šele zadnji dan zvedeli, da morajo vzeti topli obisk. Razumeli so, da ne bodo potovali na jug, v ljubljeni Krim, in so bili globoko razočarani. Dne 14. avgusta ob eni ponoči je zapustil vlak malo postajko blizu Carskega sela. Deset mesecev pozneje, po Leninovi smrti, so opravili svoj posel jezerni krov v Petrogradu so postajali vedno objektnejši. Kerenški je preden je održal na fronto, v naglici odredil, da ima carska rodbina odpovedati v Tobolsk. Ujetniki so šele zadnji dan zvedeli, da morajo vzeti topli obisk. Razumeli so, da ne bodo potovali na jug, v ljubljeni Krim, in so bili globoko razočarani. Dne 14. avgusta ob eni ponoči je zapustil vlak malo postajko blizu Carskega sela. Deset mesecev pozneje, po Leninovi smrti, so opravili svoj posel jezerni krov v Petrogradu so postajali vedno objektnejši. Kerenški je preden je održal na fronto, v naglici odredil, da ima carska rodbina odpovedati v Tobolsk. Ujetniki so šele zadnji dan zvedeli, da morajo vzeti topli obisk. Razumeli so, da ne bodo potovali na jug, v ljubljeni Krim, in so bili globoko razočarani. Dne 14. avgusta ob eni ponoči je zapustil vlak malo postajko blizu Carskega sela. Deset mesecev pozneje, po Leninovi smrti, so opravili svoj posel jezerni krov v Petrogradu so postajali vedno objektnejši. Kerenški je preden je održal na fronto, v naglici odredil, da ima carska rodbina odpovedati v Tobolsk. Ujetniki so šele zadnji dan zvedeli, da morajo vzeti topli obisk. Razumeli so, da ne bodo potovali na jug, v ljubljeni Krim, in so bili globoko razočarani. Dne 14. avgusta ob eni ponoči je zapustil vlak malo postajko blizu Carskega sela. Deset mesecev pozneje, po Leninovi smrti, so opravili svoj posel jezerni krov v Petrogradu so postajali vedno objektnejši. Kerenški je preden je održal na fronto, v naglici odredil, da ima carska rodbina odpovedati v Tobolsk. Ujetniki so šele zadnji dan zvedeli, da morajo vzeti topli obisk. Razumeli so, da ne bodo potovali na jug, v ljubljeni Krim, in so bili globoko razočarani. Dne 14. avgusta ob eni ponoči je zapustil vlak malo postajko blizu Carskega sela. Deset mesecev pozneje, po Leninovi smrti, so opravili svoj posel jezerni krov v Petrogradu so postajali vedno objektnejši. Kerenški je preden je održal na fronto, v naglici odredil, da ima carska rodbina odpovedati v Tobolsk. Ujetniki so šele zadnji dan zvedeli, da morajo vzeti topli obisk. Razumeli so, da ne bodo potovali na jug, v ljubljeni Krim, in so bili globoko razočarani. Dne 14. avgusta ob eni ponoči je zapustil vlak malo postajko blizu Carskega sela. Deset mesecev pozneje, po Leninovi smrti, so opravili svoj posel jezerni krov v Petrogradu so postajali vedno objektnejši. Kerenški je preden je održal na fronto, v naglici odredil, da ima carska rodbina odpovedati v Tobolsk. Ujetniki so šele zadnji dan zvedeli, da morajo vzeti topli obisk. Razumeli so, da ne bodo potovali na jug, v ljubljeni Krim, in so bili globoko razočarani. Dne 14. avgusta ob eni ponoči je zapustil vlak malo postajko blizu Carskega sela. Deset mesecev pozneje, po Leninovi smrti, so opravili svoj posel jezerni krov v Petrogradu so postajali vedno objektnejši. Kerenški je preden je održal na fronto, v naglici odredil, da ima carska rodbina odpovedati v Tobolsk. Ujetniki so šele zadnji dan zvedeli, da morajo vzeti topli obisk. Razumeli so, da ne bodo potovali na jug, v ljubljeni Krim, in so bili globoko razočarani. Dne 14. avgusta ob eni ponoči je zapustil vlak malo postajko blizu Carskega sela. Deset mesecev pozneje, po Leninovi smrti, so opravili svoj posel jezerni krov v Petrogradu so postajali vedno objektnejši. Kerenški je preden je održal na fronto, v naglici odredil, da ima carska rodbina odpovedati v Tobolsk. Ujetniki so šele zadnji dan zvedeli, da morajo vzeti topli obisk. Razumeli so, da ne bodo potovali na jug, v ljubljeni Krim, in so bili globoko razočarani. Dne 14. avgusta ob eni ponoči je zapustil vlak malo postajko blizu Carskega sela. Deset mesecev pozneje, po Leninovi smrti, so opravili svoj posel jezerni krov v Petrogradu so postajali vedno objektnejši. Kerenški je preden je održal na fronto, v naglici odredil, da ima carska rodbina odpovedati v Tobolsk. Ujetniki so šele zadnji dan zvedeli, da morajo vzeti topli obisk. Razumeli so, da ne bodo potovali na jug, v ljubljeni Krim, in so bili globoko razočarani. Dne 14. avgusta ob eni ponoči je zapustil vlak malo postajko blizu Carskega sela. Deset mesecev pozneje, po Leninovi smrti, so opravili svoj posel jezerni krov v Petrogradu so postajali vedno objektnejši. Kerenški je preden je održal na fronto, v naglici odredil, da ima carska rodbina odpovedati v Tobolsk. Ujetniki so šele zadnji dan zvedeli, da morajo vzeti topli obisk. Razumeli so, da ne bodo potovali na jug, v ljubljeni Krim, in so bili globoko razočarani. Dne 14. avgusta ob eni ponoči je zapustil vlak malo postajko blizu Carskega sela. Deset mesecev pozneje, po Leninovi smrti, so opravili svoj posel jezerni krov v Petrogradu so postajali vedno objektnejši. Kerenški je preden je održal na fronto, v naglici odredil, da ima carska rodbina odpovedati v Tobolsk. Ujetniki so šele zadnji dan zvedeli, da morajo vzeti topli obisk. Razumeli so, da ne bodo potovali na jug, v ljubljeni Krim, in so bili globoko razočarani. Dne 14. avgusta ob eni ponoči je zapustil vlak malo postajko blizu Carskega sela. Deset mesecev pozneje, po Leninovi smrti, so opravili svoj posel jezerni krov v Petrogradu so postaj

VSAKDJANJI KRUH

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

34

(Nadaljevanje.)

Trudi je zares pričela tako naglo hoditi, kot bi jo kdo po dil. Zdela se ji je, da je v neki elegantni kočiji videla staro damo in mladega gospoda. — Leo! Naglo skoči na stransko pot.

— Pojdji, — pravi gospa Režekova in zadrži moža, ki je hotel slediti mlademu paru. — Pustiva ju sama.

Stariši gredo z Eli naravnost domov. Režekovi je bilo prav, da je mogla še nekaj pripraviti. Miza je bila sicer pogrenjena, sredi je stal velik šopek etvetic in v peči se je evrla kokoš. Greta, ki bi jo morala vedno polivati, je ležala v mizni postelji in je spala. Močna klofuta je komaj zbudila.

Bledo, dekle toži, da ji ni dobro, da so ji udje težki in da ji bol glava.

— Kaj pa še! Vedno ti jekaj; glej, da se obrneš. In da mi ne boš čepela v kotu, kadar pride obisk. Hitro mi prinesi sladkorja da ga potresem, bo potem kokoš bolj rmena. In oče naj prinese vi na; pred vsak krožnik eno steklenico. Tukaj, nesi na mizo jabolčno omako in kumarovo solato. Da se ne boš vrtila okoli torte in oblikovala smotano. Premakni se! Kaj stojiš tukaj?

— Lačna sem, — pravi s težavo dekle.

— Kaj pa še? Zdaj še ni nič. Pozneje ti bom postavila v trgo vino par kočov potice. Tam boš lahko ostala sama, ker ne bo nikoli prišel. Tukaj pa ne moreš biti. Tukaj — zadej že nekdo trka. Glej, da hitro greš!

Kot letiča seneca hitro izgine Greta.

Toda ni še bil mladi par. Samo Artur. Bled in slabe volje pride v kuhinjo, se postavi poleg ognjišča, z rokami v hlačnih žepih in gleda, kako je mati še djalna surovo sveže maslo na pečenko.

— Pa si znate privoščiti, — pravi pikro.

— Zakaj pa ne? Danes! — Mati ne dvigne pogleda od kokošo; rdeče obseva plamen kot žip polni obraz.

— Kaj pa imate vendar?

— Trudi se bo zaročila!

— Tako, — mrma brezskrbno in si grize nohte.

— Zelo fin fant! Nekaj posebnega!

Artur migne z ramo.

— Najbrž imam denar!

— Najbrž! Ti si prav! Ako ima denarja! Pa koliko?

Artur se grekno nasmeje.

— Ako dobi Trudi takega moža, potem pa skrbi, da bo tudi v voj sin kaj dobil od bogatega svaka. Od včeraj nisem več pri advokatu.

— Ka-aaj! — Žlica pada materi iz rok. — Za božjo voljo, Artur, kako si me prestrašil! O, kaj ho rekel oče!

— Mi je vseeno! — pravi uporno ter neprestano gleda v peč.

— Le naj kar molči in vi tudi! Oba sta vsega kriva!

— Kaj sva kriva? Midva — kriva! Kaj pa govoris, Artur? Ali te nismo poslali gimnazijo?

— To ste storili, hahaha! — Pri tem sunce z nogo košaro z zljem, da se skotali po tleh. — In zdaj mi naj uradni ravnatelj z ljudskoščem ko izobrazbo zapoveduje? To ni za mene!

— Zdaj mi je povoljno! — Gospa Režekova vpre roke v boke.

— Ali je mogoče! Tak, pa tako predrzen? Tak, ki ni bil niti na gimnaziji, ki niti ne ve, kako morajo izobraženi ljudje obnašati! Imam prav. Da bi ti kaž zapovedoval? Ne, tega ti ni treba. Bomo že kaj drugega našli.

— Šlo bo zelo težko, — pravi Artur osorno.

V tem trenutku zaslišita bobneči bas očeta Režeka in tenki Trudin smeh.

— Tukaj so! Tiko, Artur, tiko! — naglo zašepeče mati. — Stoj in sivo in napravi prijazen obraz. Vse se bo izpeljalo. Danes moramo biti veseli! — In pri tem ga potisne iz kuhinje.

Trudi je prišla zelo vesela's prehoda. Večkrat se glasno zameje ter se sklanja nad njim.

Gospod Ladha se vedno muza, trdo stisne Arturu roko, vleče za vetro in in zaljubljeno pogleduje Trudi. Toda mnogo ne govori. Oče Režek ga posadi na divan in tukaj sedaj z Eli v naročju ter ji dovoli, da se igra z njegovo verižico.

— Ali je zlata? — vpraša malo radovedno. — Ali boš tudi svoji ženi kupil zlato?

Vsi se smejejo.

— Da, naša Eli, — pravi ponosno Režek, — je zelo brihtna.

Zdaj prinese gospa Režekova kokoš in razdeli sama; gostu položi na krožnik največji kos. In sili:

— Zdaj pa samo jejte, otroci! Jejte! Oče, natoči vendar! Gospod Ladina, gotovo ste navajeni na boljše vino, toda nobeno ne pride takod sreca. Trudi, primakni se vendar malo bližje gospodu Ladini; sediš sama kot piša na "I".

— Da se ne bo zbal, — pravi Trudi ter se pomakne k mlademu gospodu.

Oče Režek pridno priliva, jezik se razvozljajo in pogovor pride v tir.

Eli skače s "kolbo", katero ji je dal oče, da jo obere, okoli mize, euka sestra, euka mladega gospoda, pokuša iz vsakega kozareca in razposajeno kriči.

Gospod Ladina našteta vse vrste vin, katera ima njegov oče v Kopanju v svoji kleti. Našteta tudi vse blago, ki ga ima v trgovini.

Gospa Režekova ga začudeno pogleduje. Pri tem ji omaka kaplje od ust na servijeto, ki jo je z dvema varnostnima zaponkama trdno pripela na prsi.

Najlepše razpoloženje je vladalo, ko je nekdo potkal na zadnjem vrata. Neumni Eli, ki je odprla vrata, so se moralni zahvaliti, da je vstopila Mina, ki se ni upala bližje in se je jekljaje izgovarjala, zakaj je prišla. Ko enkrat dvigne svoje trepalnice in zagleda Arturja, obide veselje njen obraz.

Režekova Mina nicesar ne ponudi, niti ji ne reče, da bi sedla — še tega je manjkalo, da je ravno danes prisla! In kako izgleda? Tako nenadoma je postalna hladna proti nečakinji, da Mina žalostno reče, da jih ne bo motila in bo šla. Nikdo je ne zadržuje.

Toda zadnji pogled še poboža Arturja, tako obupno, tako pomembno, da se je proti svoji volji dvignil in izgovorom, da bo Mino spustil skozi sprednja vrata prodajalne, je šel pred njo proti vratom.

Nikdo se za oba ne zmeni. Zaposleni so bili sami s seboj.

Oče Režek je že tolilikrat trčil s svojim gostom; pričela se ga je oprijemati ginenost in jejila s solzami v očeh:

— Na zdravje, dragi gospod Ladiha, spoštovani gospod Ladiha — zelo prijetno je — sta samo pri prostih — živeli, — pri prostih ljudeh, toda v naročju — živeli — srečne družine.

Gospod Ladiha, ki je že mnogo jedel in pil, nekaj šepeče Trudi na uho in jo pozira z vodenimi pogledi. Tudi Trudi gleda samo v naročje in se tiko smeje, toda veseli jo, da jo gospod Ladiha objema okoli pasu s svojimi rdečimi, premraženimi prstimi.

Gospa Režekova opazuje mladi par na divanu z resničnim, materinskim pogledom in Eli, ki je opazila, da so vasi zatopljeni v

1914. Ko ji je bilo 16 let, se je vr-

*"Narava v Surovosti
je redkokdaj MILA"*

PROGASTI TIGER

"Narava v Surovosti" — kot jo je naslikal slavní slikar Šicoli, Paul Bransom . . . nardahnjen od dievjeke drznosti progastega tigra, ki je znau po vsem svetu kot strah džungle. "Narava v Surovosti je Redkokdaj Mila" — in suro tobak nima mestu v cigaretah.

V Luckies ni surovega tobaka — zato so tako mile

Mikupujemo najboljši in najfinješti tobak na celiem svetu — toda s tem še ni povedano, zakaj ljudje vsepovsod smatrajo Lucky Strike za najmileyšo cigareto. Dejstvo je, da nikdar ne pregledamo resnice, da je "Narava v Surovosti Redkokdaj Mila" — zato je temu finemu tobaku po primernem sta-

ranju in miljenju dana dobrota onega Lucky Strike čistilnega procesa, ki je opisan z besedami — "It's toasted." Zato pravijo ljudje v vsakem mestu, trgu in vasi, da so Luckies tako mile cigarete.

"It's toasted"

Ta zavojek milih Luckies

pogovor, se je poslužila priložnosti in je pojedla vso kumarovo solato in pecivo.

V temni prodajani objema Mina z mrzlimi in tresočimi rokami Arturja.

— Bila sem pri tebi — morala sem s teboj govoriti — pa te ni bilo doma — poiskala sem te — moram govoriti. — Ježek, Ježek, Artur! Kakšna ne reča! Odpovedali so mi službo — prvi je pred vratmi — kam naj grem? Kaj naj napravim? V nobeno službo se več ne upam. Nikdo me ne mara več — saj me tudi nikdo ne more več rabiti. — Meni se že pozna! — Artur! Artur! — Oklene se mu okoli vrata.

Artur stoji kot vomotici. Svinčen strah ga obide.

— Povej mi vendar, Artur — pomagaj mi — kaj naj storim?

— Kaj vem — kaj vem? — jecela Artur.

— O, Ježek, Artur! Pomislil vendar! Kaj bova naredila? Če se tudi kažem, da mi ni nič, vendar je tukaj! In kmalu, kmalu pride! Artur! — V obupu ga trese.

(Dalje prihodnjič)

MAYERLINŠKA TRAGEDIJA V NOVI IZDAJI

Zivljenje Habsburžanov v zadnjih desetih njihovega vladanja — kleponi osvetijo svoje roditelje. Se dali na eni strani pobudo za razmah fantazije mnogih pisatev, ki so izrabili značajne na Balkanu za atentat na Ferdinand. Strutti je razstavljal na postali prestolonaslednika Ferdinand. Seveda pa ni slušila, da zaneti nje citiranih odstavkov iz spominov na osvetlo požar strahovite svetovnjake več ali manj pomembnih ne vojne.

Ihud iz tistih časov. V vrsto teh Serstevensove trditev so seveda dogodkov spada tudi znana, toda prazna fantazija. Sarajevski atentat je ne popolnoma pojasnjena, da je bil organiziran in izvršen če druge strani so pa postali prestolonaslednik Ferdinand.

Seveda pa ni slušila, da zaneti nje citiranih odstavkov iz spominov na osvetlo požar strahovite svetovnjake več ali manj pomembnih ne vojne.

Mnogim kombinacijam in verzijam o mayerlinški tragediji se je pridružila zdaj še ena. Angleški pisatelj Serstevens je izdal knjigo pod naslovom "Taia", kjer trdi,

da sta bila prestolonaslednik Rudolf in njegova ljubica Marques. Skupaj z njegovo ljubico baronico Vetser. Eni trdijo, da sta si sporazumno končala življenje, drugi pa pravijo, da sta bila umorjena.

Mnogim kombinacijam in verzijam o mayerlinški tragediji se je pridružila zdaj še ena. Angleški pisatelj Serstevens je izdal knjigo pod naslovom "Taia", kjer trdi,

da sta bila prestolonaslednik Rudolf in njegova ljubica Marques. Skupaj z njegovo ljubico baronico Vetser. Eni trdijo, da sta si sporazumno končala življenje, drugi pa pravijo, da sta bila umorjena.

V Londonu založništvo Grayson je izšel te dni živiljenje z zadnjega avstrijskega cesarja Karla izpod peresa Herberta Viviana. Avtor je črpal snov tudi iz zapisov angleškega podpolkovnika generalnega štaba Strutta, ki je bil dodeljen štabu vrhovnega povlje-

nika vzhodne armade. Francieta d'Esperaya in kot tak je bil do deljen bivšemu cesarju Karlu kot telesna straža. Časi v revolucionarni Avstriji so bili takrat burni. — Karl u Zita sta prebivala v gradu Tichatsau. Iz Struttovih zapisov je razvidno, da je Rennerjeva vloga sredni meseč začela, naj se Karl s cesarico vred za vedenje odreče prestola. Če bi to seveda zasedel, bi zelo prestol, ki je bil takrat obvestilo. Sistem je sicer nekaj neorden, ker je treba dvakrat zasukati kolesce na telefonem aparat, da se na drugi strani natisne ena črka, toda za poenitne prime, kjer ni mogoče čakati, da je aparat zelo pripraven, zlasti še, ker ni drag.

S to napravo lahko prenesemo v pričevanje odstotnosti dotičnega, ki ima lahko telefonirati, na njegovo dom kratko obvestilo. Sistem je sicer nekaj neorden, ker je treba dvakrat zasukati kolesce na telefonem aparat, da se na drugi strani natisne ena črka, toda za poenitne prime, kjer ni mogoče čakati, da je aparat zelo pripraven, zlasti še, ker ni drag.

Na koncu pa je bil organiziran in izvršen če druge strani so pa postali prestolonaslednik Ferdinand. Strutti je bil organiziran in izvršen če druge strani so pa postali prestolonaslednik Ferdinand. Strutti je bil organiziran in izvršen če druge strani so pa postali prestolonaslednik Ferdinand.

Danes je bil organiziran in izvršen če druge strani so pa postali prestolonaslednik Ferdinand. Strutti je bil organiziran in izvršen če druge strani so pa postali prestolonaslednik Ferdinand.

Danes je bil organiziran in izvršen če druge strani so pa postali prestolonaslednik Ferdinand. Strutti je bil organiziran in izvršen če druge strani so pa postali prestolonaslednik Ferdinand.

Danes je bil organiziran in izvršen če druge strani so pa postali prestolonaslednik Ferdinand. Strutti je bil organiziran in izvršen če druge strani so pa postali prestolonaslednik Ferdinand.

Danes je bil organiziran in izvršen če druge strani so pa postali prestolonaslednik Ferdinand. Strutti je bil organiziran in izvršen če druge strani so pa postali prestolonaslednik Ferdinand.

Danes je bil organiziran in izvršen če druge strani so pa postali prestolonaslednik Ferdinand. Strutti je bil organiziran in izvršen če druge strani so pa postali prestolonaslednik Ferdinand.

Danes je bil organiziran in izvršen če druge strani so pa postali prestolonaslednik Ferdinand. Strutti je bil organiziran in izvršen če druge strani so pa postali prestolonaslednik Ferdinand.